

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE

CZYM JEST ONZ ?

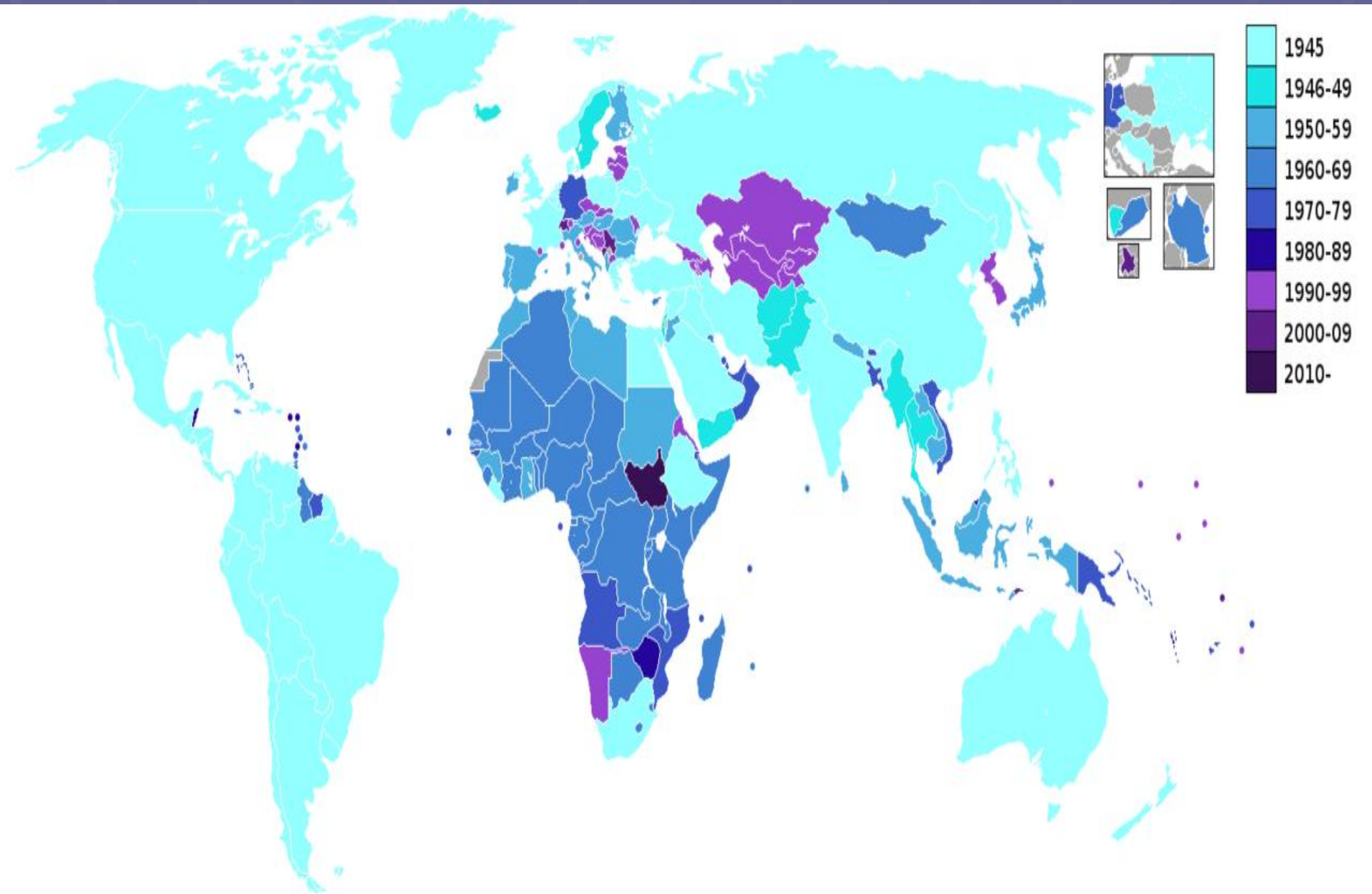
- Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) jest organizacją międzynarodową, do której należy zdecydowana większość istniejących państw (w 2016r - 193).
- Organizacja powstała w 24 października 1945 roku. Jej siedzibą jest Nowy York.
- Celem ONZ jest utrzymanie pokoju na świecie, tłumienie wojen, rozwijanie współpracy międzynarodowej, ochrona praw człowieka i wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego państw.

Flaga ONZ

SIEDZIBA GŁÓWNA ONZ W NOWYM JORKU

ORGANY ONZ

- **Zgromadzenie Ogólne** - organ, w którym zasiadają przedstawiciele wszystkich państw. Decyduje o członkostwie, uchwala budżet, wybiera skład innych organów oraz uchwala deklaracje we wszystkich sprawach będących przedmiotem działalności ONZ.

- **Rada Bezpieczeństwa** - odpowiada za utrzymanie pokoju na świecie. W przypadku wybuchu konfliktu może podjąć decyzję w wysłaniu w rejon konfliktu sił pokojowych. Składa się z 15 członków, z czego 5 (USA, Rosja, Francja, Chiny i Wielka Brytania) to członkowie stali. Pozostałych wybiera ZO na dwuletnią kadencję. Członkowie stali dysponują prawem weta.

SALA OBRAD W GENEWIE

- **Rada Gospodarczo-Społeczna** - jej celem jest rozwiązywanie problemów gospodarczych i społecznych. Składa się 54 członków wybieranych przez ZO.
- **Rada Powiernicza** - jej zadaniem jest zarządzanie terytoriami powierniczymi. Obecnie jej działalność jest zawieszona.

- **Sekretariat** - organizuje i koordynuje prace innych organów. Na jego czele stoi sekretarz generalny, który między innymi reprezentuje organizację w stosunkach z państwami i innymi organizacjami.

SEKRETARZ GENERALNY ONZ

António Guterres

ORGANIZACJE WYSPECJALIZOWANE ONZ

- Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) Genewa
1919
- Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO)
Rzym
1945

- Światowa Organizacja Zdrowia
(WHO) Genewa
1945
- Organizacja Narodów Zjednoczonych
ds. Oświaty, Nauki i Kultury
(UNESCO) Paryż
1946
- Międzynarodowy Fundusz Walutowy
(IMF)
Waszyngton
1947

POLSKA W ONZ

- Od powstania ONZ Polska jest jednym z najaktywniejszych jej członków.
- Z krajów UE Polska wystawia najwięcej personelu mundurowego na misje pokojowe i polityczne ONZ.
- Od 1992 roku w operacjach pokojowych bierze udział także policja, na przykład w Kosowie.

- Polska działała aktywnie na rzecz ograniczenia zbrojeń. Bierze udział w pracach Konferencji Rozbrojeniowej oraz wyszła z wieloma inicjatywami, na przykład w 1957 roku przedstawiła plan utworzenia w Europie Środkowej strefy bezatomowej (tzw. plan Rapackiego)
- Inny obszar aktywności Polski to ochrona praw człowieka. Z jej inicjatywy w 1959 roku Zgromadzenie Ogólne uchwaliło Deklarację Praw Dziecka, a w 1990 roku Konwencję Praw Dziecka.

- Polska uczestniczyła w pracach głównych organów ONZ.
- Była niestałym członkiem Rady Bezpieczeństwa i członkiem Rady Społeczno-Gospodarczej.

SIŁY POKOJOWE - BŁĘKITNE HEŁMY

Siły pokojowe ONZ – część sił zbrojnych państw oddanych do dyspozycji ONZ w celu przeprowadzenia konkretnych operacji pokojowych. Siły te powoływane są w trybie doraźnym przez Zgromadzenie Ogólne lub Radę Bezpieczeństwa ONZ, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych.

W założeniach ONZ, siły pokojowe stanowią – dla państw w nich uczestniczących – nieprzymusowy instrument kontroli konfliktów zbrojnych.

Obecnie działa 15 operacji, które są rozmieszczone w Europie, na Bliskim Wschodzie, Azji, Ameryce Łacińskiej i w Afryce

MISJE POKOJOWE

Europa

1964 – UNFICYP– Siły Pokojowe ONZ na [Cyprze](#) – 935

1999 – UNMIK – Misja Tymczasowej Administracji ONZ w [Kosowie](#) – (101 Polaków)

Bliski Wschód

1948 – UNTSO – Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Nadzorowania Rozejmu – pierwsza akcja w ramach sił pokojowych ONZ w [Palestynie](#) – celem było i nadal jest kontrolowanie arabsko-izraelskiego porozumienia o przerwaniu walk – 155

1974 – UNDOF– Siły ONZ ds. Nadzoru Rozdzielenia Wojsk na [Wzgórzach Golan](#) – 1046 (353 Polaków)

1978 – UNIFIL – Tymczasowe Siły ONZ w [Libanie](#) – 1990 (214 Polaków)

Azja

1949– UNMOGIP – Grupa Obserwatorów Wojskowych ONZ w [Indiach](#) i [Pakistanie](#)-43

Afryka

1991– MINURSO – Misja ONZ na rzecz Referendum w [Saharze Zachodniej](#) – 213 (1 Polak)

1999– MONUC – Misja ONZ w [Demokratycznej Republice Konga](#) – 17 692 (3 Polaków)

2000 – UNMEE – Misja ONZ w [Etiopii](#) i [Erytrei](#) – 3369 (6 Polaków)

2003 – UNMIL – Misja ONZ w [Liberii](#) – 15 825 (5 Polaków)

2004– UNOCI – Operacja ONZ na Wybrzeżu Kości Słoniowej – 7621 (2 Polaków)

2011 – UNMISS – Misja ONZ w [Sudanie Południowym](#)

2011– UNISFA– Tymczasowe Siły Bezpieczeństwa na obszarze miasta [Abyei](#) (pogranicze [Sudanu](#) i Sudanu Południowego)

Do tego należy doliczyć 4 misje polityczne ONZ:

2002– UNAMA – Misja ONZ w Afganistanie – 18

2003– UNAMI – Misja ONZ w Iraku – 145 (głównie żołnierzy z Fidżi, ochraniających placówki ONZ w Iraku)

2005 – UNOTIL – Misja ONZ na Timorze Wschodnim – 39

2006 – UNIOSIL – Misja ONZ w Sierra Leone – 27

ORGANIZACJA TRAKTATU PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO

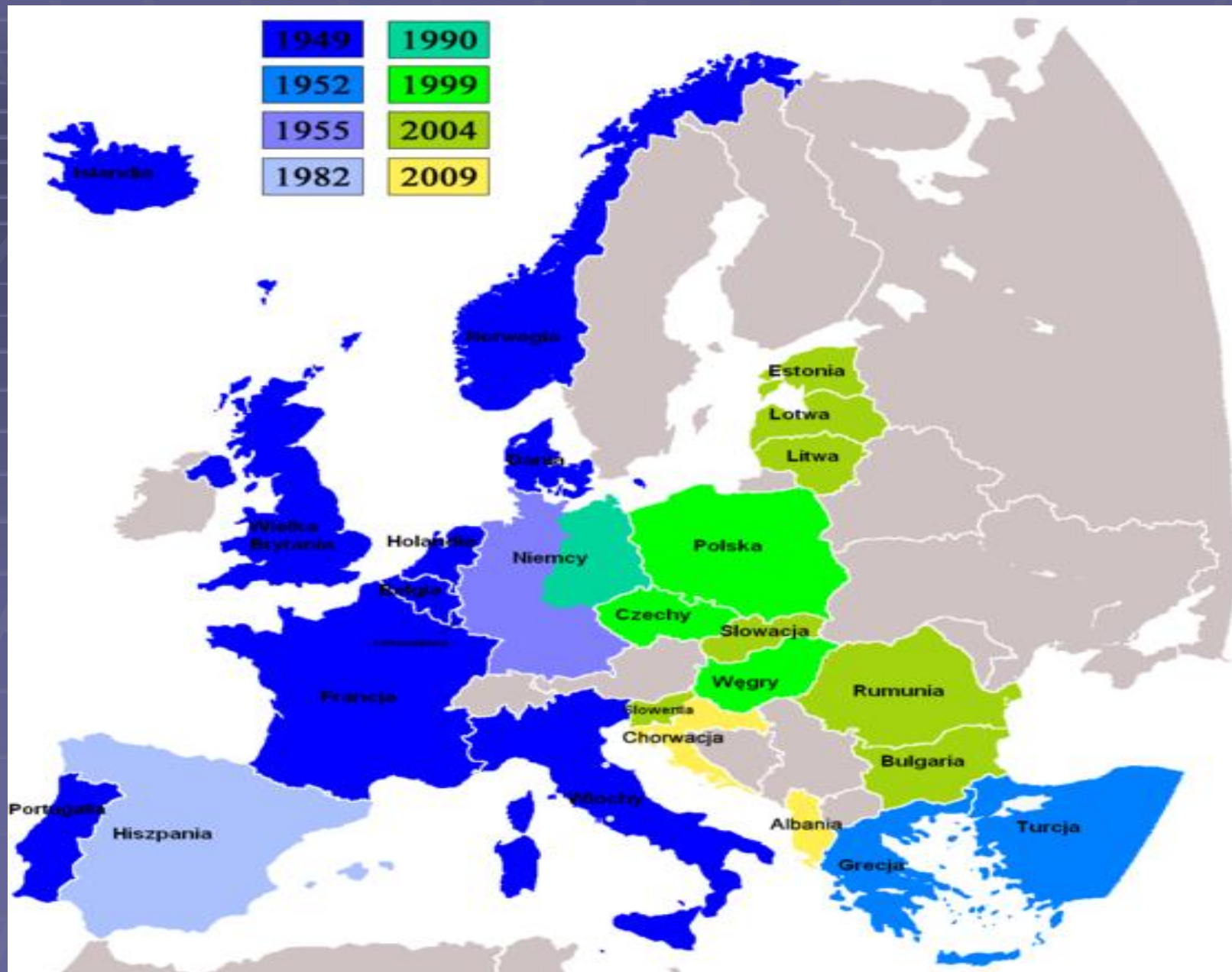
North Atlantic Treaty Organisation,
NATO (potocznie Pakt Północnoatlantycki)

NATO

Organizacja polityczno - wojskowa powstała w wyniku podpisania **4 kwietnia 1949** roku Traktatu Północnoatlantyckiego przez 10 krajów europejskich: państw - członków **Unii Zachodniej (Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Wielka Brytania)** wraz z pięcioma dodatkowymi krajami (**Dania, Islandia, Norwegia, Portugalia, Włochy**) oraz **USA i Kanadę**. Początkowym celem istnienia organizacji, na mocy traktatu waszyngtońskiego, była obrona militarna przed atakiem ZSRR.

18 lutego 1952 do Paktu przystąpiły **Grecja i Turcja**, **5 maja 1955** roku **RFN**, a **30 maja 1982** roku **Hiszpania**. **3 października 1990**, NATO powiększyło się o terytorium **NRD**, po przyłączeniu jej landów do RFN. **12 marca 1999** roku do NATO przystąpiły pierwsze państwa należące dawniej do Układu Warszawskiego: **Czechy, Węgry i Polska**, a **29 marca 2004** roku **Bułgaria, Estonia, Łotwa, Litwa, Rumunia, Słowacja i Słowenia**. W 2009 dołączyły **Albania, Chorwacja**. W sumie **28** państw. Oficjalnymi kandydatem do członkostwa jest Macedonia.

NATO

Organizacja i działanie

- Rada Północnoatlantycka (NAC, czyli Rada Ministerialna) – jedyny organ traktatowy
- Komitet Planowania Obronnego (DPC)
- Grupa Planowania Nuklearnego (NPG)
- Komitet Wojskowy NATO (MC)

SEKRETARZ GENERALNY NATO

JENS STOLTENBERG (NORWEGIA)

NATO

Operacje:

- Misja pokojowa IFOR w **Bośni i Hercegowinie**, prowadzona między **20 grudnia 1995** a **20 grudnia 1996** roku.
- Misja pokojowa SFOR w **Bośni i Hercegowinie**, prowadzona między **21 grudnia 1996** a **2 grudnia 2004** roku.
- Kampania lotnicza przeciw **Jugosławii** od **24 marca** do **10 czerwca 1999** roku.
- Obecność (KFOR) w **Kosowie** od **12 czerwca 1999** roku.
- Zabezpieczenie **Cieśniny Gibraltarskiej** po **11 września 2001** roku w ramach operacji Active Endeavour.
- Obecność Międzynarodowych Sił Wspierających Bezpieczeństwo (ISAF) w **Afganistanie** od **grudnia 2001** roku.
- Wsparcie logistyczne Unii Afrykańskiej w **Darfurze** w **2005** roku.